

Kemiske småforsøg - redigeret af Ole Bostrup

Æblearoma

Indledning

Aromaen af frugter består af mange hundrede forskellige stoffer, hvoraf nogle forekommer i uhyre små koncentrationer, hvilket gør det umuligt at lave den perfekte essens. *Carl Th. Pedersen* har imidlertid fundet en recept, som fører til en blanding, der lugter næsten som æblejuice.

stof	<u>volumenbrøk</u> µL/L
ethanol	29,0
butan-1-ol	17,7
hexan-1-ol	13,8
3-methylbutan-1-ol	12,5
hexanal	2,2
ethansyrebutylester	1,4
ethansyre-3-methylbutylester	1,1
butansyreethylester	1,0
(E)-hex-2-enal	0,7
ethansyrehexylester	0,6
butansyrebutylester	0,2
2-methylbutansyreethylester	0,1

Fremgangsmåde

Det er nemmest først at fremstille en blanding med 1000 gange så store volumenbrøker af komponenterne. Man tager altså 29 mL ethanol etc. og overfører væskerne til en 1 L målekolbe, fylder efter med vand og ryster godt. Af denne blanding udtages 1 mL, der fortyndes med vand i en målekolbe til 1 L, hvorefter der atter rystes godt. Bemærk, at den tynde blanding lugter langt behageligere end den stærke.

Afslutning

Beregn den samlede volumenbrøk for hhv. alkoholer, estere og aldehyder.

Opskriv formler for alle de anførte stoffer.

Litteratur

Pedersen, C. T. 1996, »Æblearoma« *Løst og fast fra kemiens verden* 4 (Odense: Institut for Kemi, Odense Universitet)

Dansk Kemi, 79, nr. 2, 1998